

MOSTY

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR

je organizací s celostátní působností. Základním cílem její činnosti je obhajoba, prosazování a naplňování práv, zájmů a potřeb osob se zdravotním postižením, a to bez ohledu na druh, věk a rozsah zdravotního postižení.

Kontakty:

NRZP ČR
Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
www.nrzp.cz
e-mail: nrzp@nrzp.cz
tel.: 266 753 421

Poradna pro osoby se zdravotním postižením a seniory (bezplatná poradna)

Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
tel.: 266 753 427
fax: 266 753 431
e-mail: poradna@nrzp.cz
SMS linka pro neslyšící: 736 105 585

Konzultační hodiny:

Pondělí	9.00 – 12.00	13.00 – 16.30
Úterý	9.00 – 12.00	13.00 – 16.00
Středa	9.00 – 12.00	13.00 – 17.00
Čtvrtek	9.00 – 12.00	13.00 – 16.00
Pátek	9.00 – 11.00	

Poradny pro OZP v regionech

Prostřednictvím sítě poraden pro uživatele sociálních služeb.
Více na www.poradnaprouzivatele.cz
E-mail: poradna@poradnaprouzivatele.cz

Podpora zaměstnávání OZP

Prostřednictvím specializovaného webu
www.praceprozp.cz.

Sbírkový účet NRZP ČR

Schváleno MHMP č. MHMP/797060/2008 jako veřejná sbírka na podporu:

- distribuce EUROKLÍČŮ osobám se sníženou schopností pohybu
- informační kampaně k rozšiřování EUROKLÍČŮ v rámci ČR

Sbírkový účet číslo: 225674911/0300

Všem dárcům předem děkujeme.

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR

Otevřený dopis delegátů Republikového shromáždění Národní rady osob se zdravotním postižením ČR představitelům vlády a politických stran tvořících vládní koalici

Vážení představitelé vlády a koaličních stran, obracíme se na Vás jako delegáti XI. Republikového shromáždění Národní rady osob se zdravotním postižením ČR (dále jen RS NRZP ČR).

Jako představitelé hnutí osob se zdravotním postižením cítíme velké obavy z toho, že ve společnosti je neustále více prezentován názor, že každý, kdo je příjemcem sociálních dávek, je osobou, která nechce pracovat, žije na úkor druhých a je zátěží pro společnost. Domníváme se, že jednou z povinností státu je vytvářet solidární prostředí pro ty občany, kteří z různých důvodů nejsou objektivně schopni si vlastní práci vydělat na svoje potřeby. Velká část osob se zdravotním postižením si opravdu nemůže z důvodu svého zdravotního stavu na své potřeby vydělávat. Jsme přesvědčeni, že každá vláda musí respektovat takovéto potřeby a vytvářet klima pro solidaritu s těmito skupinami spoluobčanů.

V této souvislosti cítíme velké obavy z připravovaných návrhů zákonů, které mají vést k úsporám výdajů státu. Jsme hluboce přesvědčeni, že tyto zákony postihují necitlivě a příliš razantně rodiny se zdravotně postiženým členem. Denně se na nás obrací desítky takových rodin, které jsou znejistěny připravovanými opatřeními v oblasti sociálních podpor. Mají velké obavy, že nebudou moci v budoucnu uhradit ani svoje základní potřeby a zajistit potřebnou péči pro svoje členy se zdravotním postižením.

Velmi dobře si uvědomujeme, že nejen Česká republika, ale i ostatní státy jsou v ekonomickém útlumu, a tudíž je nezbytné provést reformy, které povedou k vyrovnání veřejných rozpočtů.

Jsme však přesvědčeni, že je nezbytné udržet určitou míru mezi úspornými opatřeními na jedné straně a ře-

šením příjmové stránky veřejných rozpočtů na straně druhé. Podle našeho názoru dosud předkládané zákony nejsou rovnovážné. Cítíme enormní snahu maximálně snížit výdaje státu v sociální oblasti. Tato snaha však může mít velmi negativní důsledky na některé skupiny občanů.

Vážení představitelé vlády a koaličních stran, nově předložený návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s úspornými opatřeními v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí, a také návrh novely zákoníku práce v nás vzbuzují velké obavy z přístupu vlády k osobám se zdravotním postižením.

Zásadně nemůžeme souhlasit s takovými opatřeními, jako je dlouhodobé snížení dávek v pracovní neschopnosti, se zrušením sociálního příplatku a se snížením příspěvku na péči v I. stupni z 2000 na 800 korun. Všechna tato opatření povedou k tomu, že rodiny, které pečují o dítě se zdravotním postižením nebo o člena se zdravotním postižením, se propadnou do hmotné nouze. S takovým přístupem zásadně nesouhlasíme. Tyto rodiny si svoji situaci v drtivé většině případů nezpůsobily samy a je pro nás nepřijatelné, aby úsporná opatření znamenala tak výrazný propad jejich příjmů, který se pohybuje v řádech několika tisíc korun měsíčně.

Vážení představitelé vlády a koaličních stran, jsme připraveni na vážnou debatu o úsporných opatřeních v rámci sociálního systému České republiky. Očekáváme, že představitelé NRZP ČR budou v nejbližších dnech k takové diskusi pozváni. Současný koncept úspor musíme odmítnout a věříme, že ve vzájemné diskusi se jej podaří významným způsobem korigovat a najít jiná a lepší řešení.

Usnesení XI. Republikového shromáždění NRZP ČR

Ve dnech 15. a 16. září 2010 se v Praze uskutečnilo XI. Republikové shromáždění NRZP ČR. Seznamte se s výňatkem z usnesení, které na něm bylo přijato.

Republikové shromáždění schválilo zprávu Předsednictva Republikového výboru o činnosti NRZP ČR za období od posledního shromáždění, zprávu Republikové revizní komise NRZP ČR za totéž období, zprávu o hospodaření NRZP ČR za rok 2009 a novelu stanov NRZP ČR ve znění přijatých pozměňovacích návrhů. Republikové shromáždění dále schválilo otevřený dopis delegátů shromáždění představitelům vlády a představitelům politických stran tvořících vládní koalici. Celé znění otevřeného dopisu naleznete v úvodu této strany.

Republikové shromáždění vyslovilo souhlas s peticí proti změnám, které jsou obsaženy v návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti

s úspornými opatřeními v působnosti MPSV ČR. Text petice a petiční arch jsou přílohou tohoto čísla časopisu. Vyplněné petiční archy posílejte do konce října tohoto roku na adresu NRZP ČR, Partyzánská 7, 170 00 Praha 7.

Republikové shromáždění dále vyzvalo Předsednictvo Republikového výboru NRZP ČR k iniciaci zavedení evropské karty „a parking card for people with disabilities“ dle doporučení Rady EU č. 98/376ES a k dalšímu jednání o sjednocení kompenzací držitelů této karty v rámci celé EU. Vzalo také na vědomí zprávu o činnosti krajských rad, zprávu o činnosti krajských koordinátorů NRZP ČR a zprávu o činnosti odborných komisí NRZP ČR a Vědecké rady NRZP ČR. Vedle výše zmíněného shromáždění schválilo usnesení, ve kterém konstatuje, že Republikové shromáždění NRZP ČR nepreferuje žádný politický směr ani žádnou politickou stranu.

Rok boje proti chudobě po česku

Co říká Národní program Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení?

Základní zásady

Národní program Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení (dále jen „Evropský rok 2010“) sleduje všechny čtyři dohodnuté cíle a hlavní zásady Evropského roku 2010, jimiž jsou:

- uznání práv – uznání základního práva osob žijících v chudobě a čelících sociálnímu vyloučení na důstojný život a plnou účast na životě společnosti. Evropský rok 2010 zvýší informovanost veřejnosti o situaci osob žijících v chudobě, zejména o situaci skupin ve zranitelném postavení, a napomůže při podpoře jejich efektivního přístupu k sociálním, hospodářským a kulturním právům a rovněž k dostatečným zdrojům a kvalitním službám. Evropský rok 2010 rovněž podpoří boj proti stereotypům a stigmatizaci;
- sdílená odpovědnost a účast – přebírání odpovědnosti za politiky a činnosti v oblasti sociálního začleňování veřejnosti a zdůrazňování kolektivní odpovědnosti i odpovědnosti každého jednotlivce za boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení, jakož i významu propagace a podpory aktivit dobrovolníků. Evropský rok 2010 podpoří zapojení veřejných i soukromých subjektů, mimo jiné formou proaktivních partnerství. Jeho cílem je zvýšit informovanost a zapojení a vytvořit příležitosti pro účast všech občanů, zejména osob, které mají přímé či nepřímé zkušenosti s chudobou;
- soudržnost – podpora soudržnější společnosti zvyšováním veřejného povědomí o všeobecných výhodách společnosti, v níž byla vymýcena chudoba, v níž je prosazováno spravedlivé rozdělování a kde není nikdo odsouván na okraj. Evropský rok 2010 podpoří společnost, která udržuje a rozvíjí kvalitu života, včetně kvality dovedností a zaměstnání, společenský blahobyt, včetně blahobytu dětí, a rovné příležitosti pro všechny. Dále rovněž zajistí udržitelný rozvoj a solidaritu mezi generacemi i v rámci generací a soudržnost politik s opatřeními Evropské unie po celém světě;
- závazek a konkrétní opatření – opakování významného politického závazku Evropské unie a členských států zásadním způsobem pokročit v oblasti vymýcení chudoby a sociálního vyloučení a podpora tohoto závazku a činnosti na všech úrovních veřejné správy. Evropský rok 2010 staví na úspěších a potenciálu otevřené metody koordinace pro sociální ochranu a sociální začleňování a posílí politické odhodlání předcházet chudobě a sociálnímu vyčleňování a bojovat proti nim a být dalším podnětem pro akce členských států a Evropské unie v této oblasti, a to tím, že soustředí politickou pozornost a zmobilizuje všechny dotčené strany.

Chudoba v České republice

Česká republika patří k zemím s nejnižší mírou chudoby – podle metodiky EU dosáhla v roce 2007 (poslední dostupné údaje ČSÚ a Eurostatu) hodnoty 10% (podíl osob s příjmem pod hranici 60% mediánu národního ekvivalizovaného příjmu na spotřební jednotku), zatímco průměr zemí EU činí 16%. Před sociálními transfery činila míra chudoby v roce 2007 v ČR 38% (průměr zemí EU je 43%), po zahrnutí důchodů 20% a po zahrnutí všech sociálních transferů uvedených cca 10%. Z těchto pěti údajů je zřejmý příznivý vliv sociálních transferů na úroveň chudoby – snížení o 28 procentních bodů.

Chudobou byli přitom nejvíce ohroženi obdobně

jako v jiných zemích zejména nezaměstnaní, neúplné rodiny a rodiny se 3 a více dětmi (tyto rodiny však představují méně než 5% rodin). Podle typu domácností mělo příjem pod hranici chudoby cca 13% osob žijících v domácnostech s dětmi (zatímco průměr za EU představoval 17%) a ze všech dětí mladších 18 let bylo v ČR pod hranici chudoby 16% (v rámci EU v průměru 19%).

Podle ekonomické aktivity domácností mělo příjem pod hranici chudoby 15% osob žijících v domácnostech s minimální pracovní činností, zatímco v EU 30%. V domácnostech s maximální pracovní aktivitou mělo příjem pod hranici chudoby 1% (v EU 5%). Tyto údaje se týkají domácností bez dětí.

Horší situace však byla u domácností s dětmi. V domácnostech bez pracovní činnosti bylo chudobou ohroženo 79% osob (v EU 64%). V domácnostech s maximální možnou pracovní intenzitou byla ohrožena chudobou 3% osob oproti 7% v EU.

Tolik základní fakta o stavu chudoby v ČR. Když čtu tyto řádky v současné době připadají mi stejně pravdivé a odrážející skutečnost jako oslava výkonů naší fotbalové reprezentace. Také v tomto případě jde o loňské sněhy. Situace v oblasti chudoby se výrazně zhoršuje. Příčinou jsou zejména změny v oblasti důchodového a nemocenského pojištění i dávek státní sociální podpory. **V oblasti důchodového pojištění se negativně projeví zejména následující změny:**

Nová třístupňová koncepce invalidity

U prvního stupně snižuje vyšší procentní výměry oproti částečné invaliditě o jednu třetinu. Dopad této změny uvedu na následujícím příkladu. Průměrná výše částečného invalidního důchodu vypláčeného k 31. 12. 2009 činila 6 384 Kč u mužů a 5 718 Kč u žen. Po odečtení základní výměry ve výši 2 170 Kč dostaneme vyšší procentní výměry 4 573 Kč, nově přiznávané důchody prvního stupně u mužů by dosahovaly dvou třetin této výměry, tedy částky 3 049 Kč. U žen pak 5 718 po odečtení základní výměry 2 170 Kč činí 3 548 Kč procentní výměry. Dvě třetiny této výměry představují částku 2 365 Kč, připočteme-li základní výměru 2 117 Kč, dostaneme výslednou částku 4 535 Kč. V případě mužů by pak invalidní důchod činil 5 219 Kč. Tyto výše důchodu by odpovídaly realitě jen za předpokladu, že celá doba od 18 let do vzniku invalidity by byla kryta důchodovým pojištěním, respektive že nepojištěná doba v tomto období by byla kratší než jeden rok. Po odečtení byf jen „přiměřených“ nákladů na bydlení ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2 písmeno a) je jasné, že osaměle žijící osoby s tímto důchodem budou v hmotné nouzi...

Nová konstrukce dopočtené doby

Zatímco do konce roku 2009 byla při výpočtu procentní výměry započítávána doba od vzniku invalidity do důchodového věku v plném rozsahu, od 1. ledna 2010 je tato doba započítávána v poměru, v jakém je doba od 18 let do vzniku invalidity kryta pojištěním k celkové době od 18 let do vzniku invalidity. Tento nový způsob výpočtu vede k výraznému snížení procentní výměry nejen všech invalidních důchodů, ale také důchodů pozůstalostních. Příklad: mějme ženu ve věku 27 let, která má 4 roky pojištění, důchodový věk 63 let a výpočtový základ 15 000 Kč. V loňském roce by se postupovalo tak, že by se ke čtyřem roků pojištění získaným do 27 let připočetlo 36 let zbývajících do důchodového věku. Celkem by tedy získala 40 let pojištění, takže procentní výměra plného invalidního důchodu by činila 60% z 15 000 Kč, tedy 9 000 Kč, a u částečného invalidního důchodu

polovinu, tj. 30%, tedy 4 500 Kč. Nyní stejná situace podle současné úpravy: dopočtená doba se započítává jen v poměru, v jakém je pojištěná doba k době od 18 let do vzniku invalidity. V našem případě je pojištěná doba 4 roky a doba od 18 do 27 let je 9. Poměr je 4 : 9. V tomto poměru se bude započítávat i doba do 63 let. Zbývá 36 let a počítat se budou v poměru 4/9. Dopočteno tedy bude 16 let. S připočtením 4 let do 27 věku bude mít celkem 20 let pojištění. Při invaliditě třetího stupně tedy bude procentní výměra 30%, tj. 4 500 Kč, tedy stejně jako u bývalého ČID. U invalidity druhého stupně 15%, tedy 2 250 Kč, a u invalidity prvního stupně jen 10%, což je 1 500 Kč. Z těchto částek budou počítány i důchody pozůstalostní.

Nová úprava započítávání doby nezaměstnanosti

Od 1. ledna 2010 se také zkracuje zápočet doby evidence na úřadu práce ze tří na jeden rok u osob mladších 55 let. Tato změna povede u postižených osob ke ztrátě nároku na důchod, neboť vzhledem k nedostatečné nabídce pracovních míst nedojde ke splnění podmínek doby pojištění, která se navíc do roku 2019 každoročně prodlužuje o 1 rok. Zdaleka však nejde jen o lidi se zdravotním postižením. Možnost, aby lidé byli v roce boje proti chudobě informováni o dopadu změn na své nároky mimořádným rozesláním informativního listu důchodového pojištění, tak aby mohli případně ztrátě či významnému snížení nároků zabránit, zůstala nevyužita.

Léčivá vyhláška

Od 1. ledna 2010 také platí nová vyhláška o posuzování invalidity. Je až překvapující, jak velké zlepšení zdravotního stavu při její aplikaci dochází.

Změny ve státní sociální podpoře

V oblasti státní sociální podpory došlo k následujícími změnám:

Snížení přídatku na děti

Již od 1. 1. 2008 došlo o přídatků na děti jak ke snížení částek, tak zejména ke snížení výše příjmu, do které přídatek na dítě náležel. Do konce roku 2007 náležel přídatek na dítě při příjmu do čtyřnásobku životního minima rodiny a jeho výše se pohybovala od 36% při příjmu do 1,5násobku životního minima přes 31% při příjmu od 1,5 do 2,4násobku životního minima až po 16% při příjmu od 2,4 do čtyřnásobku životního minima.

Výše příspěvku do konce roku 2007

věk dítěte příjem	Do 1,5 ž.m.	1,5 – 2,4 ž.m.	2,4 – 4 ž.m.
do 6 let	576	496	256
6–15 nez.	707	608	314
15–26 nez.	810	698	360

Stávající právní úprava omezuje nárok na přídatek na dítě příjmem ve výši 2,4násobku životního minima. To znamená, že rodiny s vyšším příjmem o přídatek na dítě přišly. Současná výše příspěvku činí u dítěte:

do 6 let 500 Kč
6–15 let 610 Kč
15–26 let 700 Kč

Snížení sociálního příplatku

Snížení sociálního příplatku a snížení výše příjmu, do níž sociální příplatek náleží, bylo provedeno ke stejnému datu jako snížení přídatku na dítě. Nárok na příspěvek ztratily rodiny s nezaopatřeným dítětem s příjmem od 2 do 2,2 násobku životního minima.

Zrušení sociálního příplatku

Jak vyplývá ze zprávy o chudobě v České republice, jsou chudobou ohroženy zejména rodiny s dětmi. V případě domácností bez pracovní činnosti bylo chudobou ohroženo 79% osob, což je o 15% více, než činní průměr EU. V následující tabulce je vyčíslen finanční dopad navrhovaného zrušení sociálního příplatku pro rodiny s dětmi a příjmem rovným nebo nižším než životní minimum.

Sociální příplatek	úplná rodina, 1 dítě		
věk dítěte	do 6 let	6 – 15 let	15 – 26 let
dlouhodobě nemocné	1148	2642	2995
dlouhodobě zdravotně postižené	1479	3416	3879
dlouhodobě těžce zdravotně postižené	1759	4062	4617

sociální příplatek	osamělý rodič, 1 dítě		
věk dítěte	do 6 let	6 – 15 let	15 – 26 let
dlouhodobě nemocné	1058	2811	3281
dlouhodobě zdravotně postižené	1427	3673	4266
dlouhodobě těžce zdravotně postižené	1740	4384	5076

Sociální příplatek	osamělý rodič, 2 děti		
Věk dítěte	do 6 let	6 – 15 let	15 – 26 let
dlouhodobě nemocné	2303	6144	7143
dlouhodobě zdravotně postižené	3133	7970	9214
dlouhodobě těžce zdravotně postižené	3824	9460	10899

Jde o naprosto úžasná čísla. Tyto rodiny jsou prakticky odsouzeny k zadlužení a ztrátě bydlení. V naprostém kontrastu s tím je snižování daní pro lidi s příjmem nad milion korun, které činí jen na daní z příjmu z druhého a každého dalšího milionu 320 000 Kč oproti roku 1993. Další příjem jim pak vyplyne ze zastropování částky pojistného na sociální a zdravotní pojištění. **Těžko se o této politice mohu vyjádřit decentněji, než že se vybírají i dětské talířky, aby se naplnila koryta. Připočtu-li ještě snížení rodičovského příspěvku a zahrnutí pojistného na sociální a zdravotní pojištění do daňového základu daně z příjmů, mohu, myslím, s klidným svědomím vyjádřit názor, že ani na Národní divadlo se neskládalo tolik lidí jako na naše současné milionáře a miliardáře. Nebo obměnou Churchillova výroku nikdy nedávalo tolik počtem (so many) tolik hodně (so much) takové hrstce (so a few).**

Jan Hutař

Výhrady NRZP ČR k senátnímu návrhu novely zákona o provozu na pozemních komunikacích

Senát postoupil Poslanecké sněmovně návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů (sněmovní tisk č. 26). Podle našeho názoru tento návrh přináší více negativ než pozitiv. Prvním problematickým bodem je skutečnost, že v § 5 odst. 1 písmene b) se navrhuje nahradit slova „nebo osobu těžce zdravotně postiženou“ spojením „nebo osobu těžce pohybově postiženou nebo osobu sluchově postiženou“. S tímto opatřením zásadně nesouhlasíme, neboť neodůvodněně zužuje skupinu osob se zdravotním postižením, která je uvedena v dosavadním znění zákona. K tomuto zúžení není žádný relevantní důvod, neboť termín osoba těžce zdravotně postižená zahrnuje v sobě jak osoby s těžkým pohybovým postižením, tak i osoby se sluchovým postižením. Ze strany některých politiků je zjevná neustálá snaha omezit poskytování označení O 1 tak, aby ho získávaly jen osoby s pohybovým postižením. NRZP ČR s tímto názorem dlouhodobě nesouhlasí, protože tím dojde k poškození velké skupiny osob s těžkým postižením srdce, plic, ledvin a dalšími nemocemi, které jsou mnohdy jsou natolik závažné, že těmto lidem zamezují delší chůzi apod.

V bodě č. 18 senátního návrhu zákona se nově upravuje znění § 67, které se týká speciálního označení vozidel O 1 a O 2. Senátní návrh zavádí nový parkovací průkaz, který však vykazuje řadu chyb a nejasností, především není jasně vymezen jeho charakter. Z předloženého ustanovení není zřejmé, zda se jedná o průkaz, tedy jakýsi doklad s charakterem veřejné listiny, jak tomu napovídá název parkovací průkaz. Zároveň není jasné, zda jde o formu veřejné listiny, plnící funkci průkazu mimořádných výhod, vydané podle zvláštních předpisů, nebo jde v zásadě o dosavadní charakter speciálního označení vozidel O 1 či O 2, přičemž se používá jiný název pro toto označení. Senátní návrh dále zcela opomíjí doporučení Rady EU z roku 1998 č. 98/376/ES, týkající se karty na parkování pro osoby se zdravotním postižením (parking card for people with disabilities). Česká republika je jednou z mála zemí, která nepřistoupila k tomuto doporučení, a tudíž ani naše parkovací znaky nejsou použitelné v jiných zemích EU. Z tohoto důvodu se domníváme, že by bylo lépe přistoupit

ke komplexní úpravě této problematiky a nedělat dílčí úpravy, které mohou poškodit některé skupiny osob se zdravotním postižením.

Zcela zásadním problémovým bodem je úprava navrženého ustanovení § 67 odst. 1, kde se navrhuje významným způsobem zúžit vydávání průkazu pouze pro osoby s těžkým pohybovým nebo mentálním postižením. NRZP ČR dala k tomuto návrhu zásadní připomínku a navrhuje, aby průkaz bylo možné vydat po posouzení zdravotního stavu každé osobě se zdravotním postižením. Zúžení skupiny osob pro vydávání průkazu je naprosto neodůvodněné. Osoba s těžkým pohybovým postižením, která je na vozíku, může někdy být podstatně pohyblivější nežli osoba s těžkým srdečním postižením, plicní nedostatečností a podobně. Všechny tyto osoby by byly navrženou právní úpravou vyřazeny z možnosti získat tzv. parkovací průkaz a významně by se jim zhoršila dostupnost potřebných míst.

Další závažnou připomínkou NRZP ČR k senátnímu návrhu je nesouhlas s návrhem v odstavci 2 nového znění § 67. Zásadně nesouhlasíme s tím, aby obecní úřad s rozšířenou působností vydával tzv. parkovací průkazy na základě potvrzení odborného lékaře se specializací v oboru ortopedie nebo neurologie a u lidí s mentálním postižením se specializací v oboru psychiatrie. Je mnoho jiných druhů zdravotních postižení, která by vyžadovala stanovisko jiných odborných lékařů. Samotný výčet odborných lékařů je velmi problematický, protože nikdy takový výčet nebude úplný. Samotný návrh na určení lékařů nedává smysl, protože návrh zákona nadále předpokládá, že základní podmínkou pro vydání parkovacího průkazu bude přiznání mimořádných výhod II. nebo III. stupně dle vyhlášky č. 182/1991 Sb. Pokud jsou osobě přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně, pak se tak děje na základě rozhodnutí posudkového lékaře, a to dle lékařských zpráv odborníků, uvedených v návrhu znění odst. 2. Tudíž je zcela nadbytečné, aby se ti samí lékaři opětovně vyjadřovali k vydání parkovacího průkazu. Způsobí se tím obrovské potíže osobám se zdravotním postižením, které budou muset shánět další potvrzení pro vydání parkovacího průkazu. Vzhledem k tomu, že se jedná o specialisty, u kterých se předpokládá platba za jejich návštěvu, lze potenciálně očekávat, že tito

lidé budou muset za tato potvrzení platit. Jedná se de facto o duplikace lékařských zpráv. Předkladatelé zákona zřejmě nevzali v potaz všechny informace k této problematice. Jako příklad neznalosti problematiky lze uvést skutečnost, že například osoby s revmatickým postižením jsou také osobami s pohybovým postižením, ale odborným lékařem není ortoped ani neurolog, ale revmatolog. Tudíž vyjmenovat v zákoně přímo specialisty, kteří by měli posuzovat pohybové postižení, je zcela nereálné.

Poslední připomínka, kterou NRZP ČR vznesla k senátnímu návrhu novely zákona o provozu na pozemních komunikacích, se týkala úpravy vydávání označení O 2, které je vydáváno osobám neslyšícím. Navrhli jsme nové znění odst. 3 nově navrženého § 67 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a to v tomto znění: „(3) označení O 2 vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností držitelé řídičského oprávnění, kterému byly přiznány mimořádné výhody II. stupně z důvodu postižení úplnou nebo praktickou hluchotou.“ Námí navržený odstavec stanoví, že označení O 2 označuje vozidlo řízené osobou sluchově postiženou. Z toho vyplývá, že ne vždy tato osoba bude řídit vlastní vozidlo. Podle odstavce 3 senátního návrhu však právo na vydání označení O 2 má pouze vlastník vozidla, kterému byly přiznány mimořádné výhody II. stupně bez ohledu na to, zda je či není současně držitelem řídičského oprávnění. Námí navrhovaná změna tuto nelogičnost odstraňuje.

Naše pozměňovací návrhy jsme doručili všem poslancům. Snažili jsme se jim vysvětlit, že považujeme senátní návrh zákona za poněkud nešťastný, který ve svých důsledcích zhorší situaci osob se zdravotním postižením, povede k větší byrokracii a nereaguje na evropské trendy ani na doporučení Rady EU. Z tohoto důvodu se nemůžeme s tímto návrhem zákona nijak ztotožnit a přivítali bychom, kdyby ho Poslanecká sněmovna zamítla. Zároveň bychom ocenili, kdyby členáři Mostů pro integraci oslovili své poslance v regionech a vysvětlili jim, že senátní návrh není zákonem, který zlepšuje postavení osob se zdravotním postižením ve společnosti.

Václav Krása, předseda NRZP ČR

Proč lidé nevědí aneb Neštěstí nechodí po horách

Nevíme dne ani hodiny, kdy se může stát něco nepříjemného nám nebo našim blízkým. Zdaleka ale není nepříjemnost jako nepříjemnost. V tom horším případě jde o zdraví. Při každé příležitosti si vzájemně přejeeme „hlavně to zdravíčko“. Když se ale potom něco stane, co s tím? Okamžitě míříme k lékaři a hned naše neuduhy

řešíme, ale co když něco nejde snadno a trvale vyřešit a my jsme najednou nemocní, bezmocní, postižení.... Co pak? Kolik z nás ví, co dělat? Kam se obrátit? Jak žít se svým problémem? Jak ho finančně zvládnout? Kdo nám poradí? Jsme nemocní, máme problémy se zdravím a samozřej-

mě ze všeho nejdříve vyhledáme lékaře. Od něj najednou očekáváme dokonalost boha. Musí umět naslouchat, poznat, co nám je, vyléčit nás a pomoci nám i v souvisejících oblastech. Může nám však pomoci pouze s naší zdravotní stránkou, nikoli se sociální. Lékař přece není právník, úředník ani sociální pracovník...

Lidé pak často neví a cítí se ukřivdění, že jim nikdo nic neřekl. Přitom existují poradny, které zajišťují poradenství v mnoha rozličných životních situacích – jen je potřeba trochu hledat. I Národní rada osob se zdravotním postižením ČR zřídila od roku 2007 poradenská centra pro jedince v těžké sociální situaci, ať už způsobené zdravotními obtížemi, stářím, rodičovstvím nebo péčí o někoho blízkého. V rámci poradenství, které je poskytováno osobně, telefonicky, písemně, prostřednictvím e-mailu nebo internetové poradny, se často odpovídá na následující dotazy: „Prosím o radu. Přítelkyně (dcera, syn, známá, známý), seniorka (nebo kdokoliv se sníženým příjmem), pečuje o x–letého manžela (postižené dítě, otce, nemocnou sousedku), který péči o sebe již nezvládá. Musí mu pomáhat s hygienou, oblékáním, všude ho doprovázet. Nebere však žádný příspěvek ke starobnímu důchodu (či k jinému příjmu, pokud jej má). Manželův stav se přitom neustále zhoršuje. Opravdu nemá nárok na žádnou dávku za svoji práci? Sama péči fyzicky nezvládá, je nějaká pomoc? Nikdo nám nic neřekl a nevíme, kam se obrátit.

Lékařka neví a úřednice říkají, že na nic není nárok. Děkujeme za odpověď.“ Víme, že 40% celkových plánovaných výdajů státu plyne do sociální sféry (přesněji řečeno – do rozpočtové kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí), ale není právě náš stát založen na jisté solidaritě mladých se starými, zdravých s nemocnými, bezdětných s rodinami s dětmi? Samozřejmě by vše mělo být v únosné míře a za předpokladu potřebnosti takové sociální pomoci a morálního vědomí, že stát nás sám nespasí. Pracovníci jednotlivých poraden NRZP ČR nezapomínají na osvětu. Poradí nejen s tím, jak a kde požádat o sociální dávky, ale i jak se s danou situací poprat, jak lépe využít svého potenciálu (osobního i pracovního) a jak uplatnit své zákonné nároky. Kromě orientace v sociální oblasti (systém dávek a příspěvků) mají přehled i o systému slev pro handicapované, seniory, rodiny s dětmi (což někdy k úlevě dostačuje), vědí, jak funguje institut výživného a že výživné není zdaleka jen vůči svým nezaopatřeným dětem (mnoho lidí neví, jak se

obrátit na svoji rodinu). Dále vědí, kam se mohou lidé obracet při hledání práce (agentury, portály, konkrétní firmy v regionu), jaká je síť sociálních služeb v okolí, umí poradit se smlouvami s poskytovateli sociálních služeb, poradí pečujícím osobám. V mnohých případech poradny pomáhají jednotlivým obcím plnit povinnosti vyplývající ze zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách § 90.

Nejde tedy jen o pomoc se získáváním příspěvků od státu, ale především o aktivizaci a začlenění mezi ostatní a pomoc v jejich nelehké situaci.

Je to nelehký úkol, který samostatně nezvládnou jednotliví lékaři, pracovníci úřadů, známí, příbuzní a který samostatně nezvládneme ani my sami. Větší šanci na úspěch máme ve spolupráci s poradci, kteří jsou v sociální oblasti vzděláni, školeni a mnohdy jsou to osoby, které mají se zdravotním postižením, nemocí, stářím, dětmi aj. osobní zkušenosti, takže mají nejen vědomosti, ale i praxi a mohou opravdu kvalifikovaně pomoci.

Radka Pešlová, vedoucí Poradny NRZP – Brno

Léčebné lázeňství v ČR a jeho přínos pro klienty

Stále častěji se my, lékaři pracující v lázeňství, setkáváme s tím, že zdravotní pojišťovny velmi neochotně uvolňují prostředky na lázně pro pojištěnce, a to i pro osoby se zdravotním postižením. Je pochopitelné, že za současného stavu, kdy se nedostává prostředků na akutní péči, kdy praktičtí lékaři jsou limitováni v preskripci léků, se lázně zdají být zbytečným luxusem. Připomeňme si tedy, co to lázeňství je a zda je pro své klienty přínosem.

Léčebné lázeňství představuje vedle nemocniční a ambulancní péče ucelený léčebný systém, zakotvený v tradici a doplňující cíleně, všeobecně a systematicky předchozí složky v péči o zdraví jednotlivce i populace. Se zavedením systému zdravotního pojištění v roce 1993 se změnil plátcem hrazené lázeňské péče, místo České správy sociálního zabezpečení jím začaly být zdravotní pojišťovny.

Lázeňská péče doporučená lékařem jako nezbytná součást léčebného procesu se dělí na komplexní lázeňskou péči (KLP), plně hrazenou zdravotní pojišťovnou, a příspěvkovou lázeňskou péči (PLP), částečně hrazenou. Léčebný pobyt může občan absolvovat jako klient – samoplátce nebo prostřednictvím zdravotní pojišťovny jako součást potřebné zdravotní péče hrazené ze zdravotního pojištění. Možnosti jsou následující:

Komplexní lázeňská péče (dříve křížkové lázně)

Vaše zdravotní pojišťovna vám hradí veškeré náklady na vyšetření, léčení, ubytování a stravování. Lázeňský lékař vám vystaví pracovní neschopnost. Ubytování je v souladu se smlouvou se ZP poskytováno v definovaných standardech bez nutnosti doplatku. Pojištěnec doplácí pouze za nadstandardní ubytování a služby, například za jednolůžkový pokoj, televizi a lednici na pokoji atd. S nutností doplatku je seznámen nejpozději při předvolání k nástupu lázeňské péče.

Stravování je smlouvou se ZP definováno následovně: kontinentální snídaně, k obědu výběr ze dvou vařených jídel, k večeři výběr ze dvou jídel. Léčení obsahuje lékařskou a sesterskou péči, nasmulovaný objem procedur a léky na interkurentní onemocnění, tedy vzniklá během lázeňského pobytu. Léky, které užíváte doma, si do lázní musíte dovést v dostatečném množství, aby vystačily na celý předpokládaný pobyt.

Návrh na léčbu vystavuje ošetřující lékař na doporučení odborného lékaře a po dohodě s vámi uvádí podle diagnózy i požadované lázeňské zařízení. Návrh je předán k ověření a potvrzení reviznímu lékaři vaší zdravotní pojišťovny. Pokud je schválen, pojišťovna jej odešle do lázeňského zařízení. To vás pak písemně

vyzve k nástupu lázeňské léčby. Termín léčby se určuje podle stupně naléhavosti, zpravidla do 3 měsíců od data vystavení, a je závazný. Může být měněn jen ze závažných důvodů, které je nutné lázeňskému zařízení s dostatečným předstihem sdělit.

Příspěvková lázeňská péče

Vaše zdravotní pojišťovna vám hradí vyšetření a léčení v lázních v plné výši. Sami si hradíte náklady na ubytování a stravování. Lázeňskou péči čerpáte ze své dovolené. Návrh na léčbu vystavuje ošetřující lékař a po dohodě s vámi uvádí i požadované léčebné zařízení. Návrh je předán k ověření a potvrzení reviznímu lékaři vaší zdravotní pojišťovny. Pokud je schválen, dostanete jej zpět a termín nástupu léčby si s určeným lázeňským zařízením dohodnete sami. Léčení se musí uskutečnit do 6 měsíců od data vystavení návrhu.

Léčení obsahuje lékařskou a sesterskou péči, nasmulovaný objem procedur a léky na interkurentní onemocnění. Léky, které užíváte doma, si do lázní musíte dovést v dostatečném množství na celý předpokládaný pobyt. Pokud bydlíte v blízkosti určeného lázeňského zařízení, můžete na léčení také dojíždět. Postup při sjednávání ambulancní léčby je stejný, jízdné vám pojišťovnou nebude propláceno.

Klient samoplátce

Třetí možností je, že si veškeré služby hradíte sám/a, nepotřebujete tedy návrh na lázeňskou péči a další schvalování. Lázeňskou péči čerpáte ze své dovolené.

Z historie léčebného lázeňství

Dle archeologických nálezů, písemných dokumentů, obrazového materiálu a dalších dochovaných památek je zřejmé, že lidstvo již odedávna využívalo přírodní léčivé zdroje, jakými jsou studené i termální minerální prameny, ložiska rašeliny, slatiny a bahna, a to ke koupelím, pití a zábalům, za účelem léčení neduhů a zmírnění svých tělesných útrap. Léčebná místa vznikala postupně poblíž přírodních zdrojů, především minerálních vod, jejich vznik umožnily i příznivé klimatické podmínky. Jindy se jednalo o místa se „záračnou“ vodou, kdy důvodem vzniku byla různá zjevení, pověsti, ale i osobnost místního léčitele měla někdy zásadní vliv na vytvoření takového místa. Využitelné přírodní zdroje jsou zcela nerovnoměrně rozloženy po celém světě. Lázeňství – tak jak jej chápeme my, kdy je s lázněmi bezprostředně spojena i lékařská péče – zůstalo převážně záležitostí evropskou. Tradice lázeňství v českých a moravských zemích je sice podstatně mladší než v jižní Evropě a zemích středomořské oblasti,

přesto si však naše lázeňství získalo mimořádný věhlas, a to nejen v evropském povědomí.

Území České republiky je mimořádně bohaté na minerální prameny, které byly důvodem pro vznik mnoha léčebných lázní. Podle archeologických nálezů byly teplé prameny na území dnešních Teplic v severozápadních Čechách známy zřejmě již v 1. stol. n. l. První významnější lázeňská místa vznikají od 14. stol., k jejich mohutnému rozvoji došlo v 19. století, které je často v souvislosti s významnými lázněmi označováno za „zlatý věk“ lázní. V současnosti je v České republice více jak 30 lázeňských míst se statutem léčebných lázní.

Na vznik, formování a prostorové rozšíření minerálních vod měly rozhodující vliv složité procesy, velmi úzce spjaté s geologickým prostředím. Již v dobách dávno minulých se voda také používala jako prostředek tělesné očisty, pro potěšení a omlazení. První vany na koupání se v Evropě objevují na Krétě, první koupelny jsou známé ze starověkého Říma. V těchto oblastech lze najít také kořeny lázeňství, které se později přeneslo dále na sever Evropy a také do Čech. Původní léčebné procedury zde bývaly velice drastické. Zpočátku se jednalo výhradně o koupele. Již od 14. století se provádělo nadměrné koupání v teplé minerální vodě, které trvalo mnohdy až 10–12 hodin. To způsobovalo rozpraskání kůže, což mělo vést k vyplavení nemocí z těla. Od 16. století bylo lékařem také doporučeno pít minerální vody. Údobí dlouhotrvajících koupelí vystřídal další kvantitativní extrém – heroické pití neobyčejně velkého množství minerálních vod. To dosáhlo vrcholu v 18. století, kdy někteří pacienti popíjeli denně až 60 koflíků, což představovalo 6–8 litrů vody, která svým obsahem Glauberovy soli vyvolávala průjemy, a tím se očekávala očista nemocného organismu.

K prudkému rozvoji lázeňství na bázi vědeckých poznatků a dlouholetých zkušeností došlo v 19. století. Mnoho tehdejších aplikací našlo své uplatnění i v současném moderním lázeňství. Dnešní návštěvníci lázní a pacienti se již nemusí obávat drsných a vyčerpávajících metod léčení, užívaných v dávné minulosti. Současná úroveň lázeňství je v České republice jedna z nejvyšších na světě vůbec. Vyvinula se na základě dlouholetých zkušeností a vědeckých metod a je aplikována předními odborníky v oblasti lázeňské medicíny, vysoce kvalifikovanými lékaři – balneology a vysoce kvalifikovaným zdravotnickým personálem.

Balneoterapie obecně hraje význačnou roli v prevenci zejména chorob civilizačních a chorob stáří. Preventivní činnosti je nutno směřovat především na zdravou a přítomností rizikových faktorů a rizikových one-

mocnění ohroženou populaci – zde se pohybujeme v oblasti prevence primární. Sekundární protektivní činnost zaměřujeme na prevenci recidiv a exacerbací (opakování a zhoršení nebo nové vzplanutí nemoci) již stávajících chronických onemocnění a prevenci změn. Terciální prevence má za cíl prevenci změn spojených se stárnutím organismu.

Je podstatné si uvědomit, že lázeňské léčení nepůsobí zlepšení jen po dobu pobytu v lázních. Přeladěním dosavadní vegetativně nervové hladiny lze na dlouhou dobu zasáhnout do průběhu poruchy nebo její vznik oddálit, a při vhodném využívání všech možností jí dokonce i zabránit. Je nápadné, že doba, po kterou trvají změny reaktivity po lázeňské léčbě, se shoduje s trváním subjektivní úlevy, pocitu svěžesti – obvykle to u chronických onemocnění bývá 5–6 měsíců.

Z tohoto pohledu vyplývá můj názor, že lázně jsou nenahraditelné. Přeladění organismu a poskytnutí komplexní péče nelze totiž dosáhnout ani pravidelným docházením

na různé fyzioterapeutické procedury, masáže atd. při práci ani absolvováním těchto bytí i příjemných procedur během dovolené bez stanovení léčebného plánu kvalifikovaným pracovníkem, nejlépe lékařem. Spojení fyzikálně léčebných, farmakologických, dietetických a neuropsychických podnětů účelně přizpůsobených stavu pacienta je totiž vyšším stupněm léčení, a tudíž i účinnější prevencí. Efekt lázní se projeví bezprostředně zvýšenou výkonností, a každému se proto vyplatí.

A co může v případě zájmu o lázeňské léčení udělat člověk sám? Především se obrátit na svého praktického (ošetřujícího) lékaře a informovat se o vhodnosti lázeňského pobytu u své diagnózy. Celá řada lázeňských zařízení už totiž disponuje i bezbariérovými možnostmi ubytování, stravování a léčení, a je tedy schopna poskytnout kvalitní a kvalifikovanou péči o nejnáročnějšího klienta. Je pozoruhodné, že v řadě lázeňských zařízení tvoří velkou část návštěvníků zahraniční klientela, která spoléhá na vzdělání a kvalitní péči našich zdravotnic-

kých odborníků, zatímco domácí klientela ne zcela využívá této skvělé příležitosti. Na lázeňskou péči sice ze zákona není nárok, stále se však jedná o součást zdravotnické péče a je možno ji čerpat z prostředků zdravotního pojištění.

Na webových stránkách Svazu léčebných lázní ČR, který sdružuje 80% léčebných lázní v ČR a je garantem kvality léčebného lázeňství, si pak můžete vybrat vhodné lázeňské zařízení. Na www.lecebnelazne.cz můžete své lázně najít podle indikace (požadované léčby) nebo lázeňského místa. Vedle dalších užitečných informací zde najdete např. i popis, jak postupovat v případě zájmu o lázeňskou léčbu.

Ztráty z toho, že člověk onemocněl, jsou bohužel často nenahraditelné a zdraví se zatím ani v tržní společnosti koupit nedá. Je tedy čas na prevenci a upevňování zdravotního stavu, a pokud se na tuto oblast nebudou věnovat prostředky, neušetří jedině ani společnost.

Marie Rejčková, viceprezident SLL ČR

NRZP ČR přijímá nominace na ocenění MOSTY 2010

Tak je před námi už osmý ročník ceny MOSTY. Toto ocenění Národní rada osob se zdravotním postižením ČR uděluje každý rok navrženým subjektům za mimořádný čin, projekt nebo akt ve prospěch občanů se zdravotním postižením.

Vyhlášené kategorie

Cena Mosty 2010 je vyhlášena ve čtyřech kategoriích:

- ▶ pro instituci veřejné správy
- ▶ pro nestátní subjekt
- ▶ pro osobnost hnutí osob se zdravotním postižením
- ▶ zvláštní cena NRZP ČR

Návrhy na udělení ceny

Návrhy na ocenění se podávají na předepsaném formuláři, který je společně s informacemi o vyhlášení ceny uveden na webových stránkách www.nrzp.cz. Podávat je mohou úřady státní správy a samosprávy, instituce, nestátní neziskové organizace, občanská sdružení, podnikatelské subjekty, zástupci sdělovacích prostředků a fyzické osoby. Návrhy na předepsaném formuláři se zasílají poštou do kanceláře NRZP ČR (Partyzánská 7, Praha 7, 170 00). Uzávěrka soutěže je 15. prosince 2010. Výsledky budou slavnostně vyhlášeny a ceny uděleny 17. března 2011 v Kulturním domě v Kroměříži.

Posuzování návrhů

Posuzování návrhů na ocenění bude probíhat opět ve dvou kolech. V prvním kole vybere nominační komise pět nejlepších návrhů v každé kategorii. Ve druhém rozhodne hodnotící výbor o vítězi v jednotlivých kategoriích. Ostatní nominovaní obdrží pamětní diplom MOSTY 2010.

Umělecké ztvárnění ceny

Ceny pro jednotlivé kategorie navrhla a vytvořila akademická sochařka Jitka Wernerová. Cena je uměleckým ztvárněním mostu z lidských rukou a je vytvořena z glazované keramiky. Pamětní diplomy vytvořil akademický malíř Otakar Tragan.

Patrik Nacher

V Brně se uskuteční mezinárodní konference Universal Learning Design

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Masarykova univerzita v Brně pořádá ve dnech 8. – 11. února 2011 mezinárodní konferenci UNIVERSAL LEARNING DESIGN. Tato akce by se měla stát příležitostí ke sdílení mnohaletých zkušeností formou pracovního setkání s odborníky, kteří praktickým způsobem, tj. technologicky, organizačně, právně, lingvisticky, psychologicky nebo pedagogicky, zajišťují obecnou přístupnost vzdělávání na vysokých školách. Záštitu nad setkáním převzal rektor Masarykovy univerzity Petr Fiala.

Konference se koná v rámci projektu Universal Learning Design – inovace interpretačních a komunikačních služeb, financovaného z prostředků Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost Evropského sociálního fondu, a v souvislosti s projektem Universal Learning Design – inovace dokumentových formátů, hrazeným z téhož operačního programu. Těšíme se na setkání s Vámi v Brně.

Letos uplynulo 10 let od okamžiku, kdy akademický senát Masarykovy univerzity zřídil Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky. Pojem vzdělání pro všechny od té doby nepřestal být v popředí pozornosti vedení školy i dílčích pracovišť a v současné době Masarykova univerzita integruje polovinu české vysokoškolské populace se smyslovým postižením i velkou část studentů s jinými specifiky, jež kladou na studenta i školu netriviální nároky. Nashromáždě-

dně zkušenosti, technické zázemí a provázanost odborných pracovišť střediska s výzkumem na Fakultě informatiky, Pedagogické fakultě, Fakultě sociálních studií a dalších fakultách tak na půdě Masarykovy univerzity vedly ke vzniku metodického pracoviště s národní i mezinárodní působností v oblasti odborné práce prostřednictvím hmatového i hlasového výstupu, vydavatele učebnic hmatových, digitálních i hybridních a didaktických materiálů v českém znakovém jazyce, provozovatele jedné z největších veřejných knihoven pro zrakově postižené a pracoviště zajišťujícího veřejné zkoušky a testy osob s postižením.

Tematické sekce

- standardy pro zajišťování obecné přístupnosti vysokých škol a testování osob s postižením
- jazyková kompetence sluchově postižených a role znakových jazyků v terciárním vzdělávání
- obecná přístupnost webu, softwarového prostředí, elektronických dokumentů a veřejných elektronických knihoven pro účely terciárního vzdělávání
- specifické poruchy učení a další typy neurodiverzity v terciárním vzdělávání a prostředky k jejich kompenzaci

Prezentace

Postery – účastníkům konference i těm, kdo nemají možnost se konference zúčastnit, nabízíme prezentaci aktivit, pracovišť, projektů i produktů formou posterů.

Semináře, workshopy a zvláštní tematická setkání – k prezentaci Vašich aktivit, doprovodným meto-

dickým ukázkám didaktické práce či komunikace a praktického servisu nebo k projednání zvláštních témat mimo základní tematické sekce nabízíme seminární pracovní učebny, v nichž můžete uspořádat krátký workshop, seminář nebo kulatý stůl navazující na Váš konferenční příspěvek.

Prezentační výstava firem – tvůrci a producenti technologických řešení, hardwaru, softwaru a didaktického materiálu mají možnost prezentovat svá řešení a svou produkci u stánků v sousedství prezentačních posterů. Přihlášky ke zveřejnění posteru, uspořádání semináře nebo k firemní prezentaci naleznete na stránkách konference.

Adresa:

Masarykova univerzita – Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky
Šumavská 15, 602 00 Brno, Česká republika
+420 549 49 1119, info@uld-conference.org

Partneři projektu:

AWI FILM, Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, Trojrozměr – Brněnské centrum českého znakového jazyka, Univerzita Palackého v Olomouci, Západočeská univerzita v Plzni

Veškeré informace naleznete na webových stránkách konference: www.uld-conference.org.

Petr Peňáz, ředitel Střediska pro pomoc studentům se specifickými nároky
Šárka Žežulková, koordinátorka projektu za NRZP ČR

Handicap neznamená neschopnost

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR se zapojila jako partner do projektu Výuka k různosti, jehož cílem je přispět k eliminaci xenofobie a odbourávání bariér mezi většinou společnosti a příslušníky menšin (především pak osob se zdravotním postižením). Dosaženo toho má být prostřednictvím nově vyvinutých vzdělávacích nástrojů, které umožní žákům základních a středních škol osvojit si základní principy zdravého vztahu k menšinám a zásady správné komunikace s nimi a tyto zásady pak přirozeně aplikovat ve svém školním prostředí i běžném životě. Zvláštní pozornost je věnována významné menšině osob se zdravotním postižením.

Projekt, který byl zahájen loni v listopadu, je financován z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Jeho koordinátorem a příjemcem je Centrum vizualizace a interaktivity vzdělávání, s.r.o., v Ostravě.

„Naše školy jsou obrovskou laboratoří, v níž se střetávají děti směřující k pozdější plnohodnotné účasti na lidském společenském konání. V minulých desetiletích se osudy dětí s postižením dostaly mimo hlavní laboratorní místnost a byly pěstovány ve speciálních institucích, v prostředí upraveném, nekonfliktním, a slovy laboratorní terminologie řečeno, značně sterilním.“

(Michalík, Olomouc 2005)

Dle statistik MPSV a zkušeností samotných osob se zdravotním postižením vyplývá, že pokud žáci se zdravotním postižením navštěvují speciální školy, cítí se mezi stejně handicapovanými spolužáky bezpečně a jistě. Problém nastává při přechodu do běžného života, kdy se tyto osoby potýkají s bariérami při sociálním i pracovním začleňování do majoritní společnosti. Tomuto momentu se dá zabránit integrací zdravotně postižených dětí do běžných škol a edukací učitelů a žáků bez zdravotního postižení, jak správně a přirozeně s těmito spolužáky komunikovat.

Vybrané názory rodičů z výzkumu Školská integrace dětí se zdravotním postižením na základních školách z roku 2005

Které z následujících tvrzení podle Vašeho názoru nejlépe vystihuje důvody vedoucí k integraci Vašeho dítěte s postižením do základní školy? (můžete zaškrtnout až 2 možnosti)

- a) integrace je v souladu s lidskými právy dítěte s postižením
- b) speciální škola není v blízkosti k dispozici
- c) speciální škola je k dispozici, ale je přirozené, aby postižení byli se zdravými
- d) základní škola dá našemu dítěti lepší možnosti rozvoje než škola speciální
- e) je to dnes „módní záležitost“

Varianty	Absolutní četnost	Četnost v %
a	347	53,9
b	147	22,8
c	235	36,5
d	271	42,1
e	60	9

K jakému názoru byste se přiklonili po zkušenostech, které s integrací máte?

- a) integrace je přínosem pro postižené
- b) je přínosem pro postižené i zdravé spolužáky
- c) byla by přínosem, pokud by byla lépe „podporována“
- d) pro postižené je lépe, pokud se vzdělávají na speciálních školách

Varianty	Absolutní četnost	Četnost v %
a	130	20,2
b	440	67,3
c	104	16,1
d	17	2,6
celkem	691	100 = 644

Vybrané názory pedagogů z výzkumu Školská integrace dětí se zdravotním postižením na základních školách z roku 2005

Které z následujících tvrzení podle Vašeho názoru vystihuje nejlépe důvody vedoucí k integraci tohoto dítěte s postižením do základní školy? (uveďte jednu až dvě možnosti)

- a) integrace je v souladu s lidskými právy postiženého dítěte
- b) rodiče se nechtějí smířit se speciální školou
- c) speciální škola není v blízkosti k dispozici
- d) speciální škola je k dispozici, ale je přirozené, aby postižení pobývali se zdravými
- e) integrace je tak trochu „módní záležitost“
- f) naše škola dá dítěti lepší možnosti rozvoje než škola speciální

Varianty	Absolutní četnost	Četnost v %
a	366	52,4
b	186	26,6
c	241	34,5
d	222	31,8
e	15	2,1
f	104	14,9
celkem	1 134	100 = 698

Jak se po začlenění dítěte s postižením do třídy projevují spolužáci? (uveďte jednu až dvě možnosti)

- a) projevovali zvýšený zájem (zvědavost)
- b) snažili se pomoci
- c) byli lhostejní
- d) projevovali nepřátelské postoje
- e) jiné

Varianty	Absolutní četnost	Četnost v %
a	210	30,1
b	562	80,5
c	50	7,2
d	29	4,2
e	55	7,9
celkem	906	100 = 698

Co nejvíce postrádáte z „podpůrných“ prostředků, které by Vám při integraci pomohly? (uveďte jednu až tři možnosti)

- a) asistenta ve třídě
- b) možnost dvou pedagogů ve třídě (alespoň na některé hodiny)
- c) počítač a další technické prostředky pro žáka
- d) snížený úvazek
- e) další vzdělávání a informace
- f) spolupráci s kolegy v podobné situaci
- g) vyšší finanční ocenění práce
- h) jiné

Varianty	Absolutní četnost	Četnost v %
a	119	10,4
b	66	5,8
c	184	16
d	79	6,9
e	226	19,8
f	166	14,5
g	177	24,2
h	26	2,3
celkem	1 143	100 = 698

Po zkušenostech, které s integrací máte, byste

se přiklonili k následujícímu názoru: (jedna až dvě možnosti)

- a) integrace je přínosem pro postiženého
- b) integrace je přínosem pro postiženého i zdravé spolužáky
- c) integrace by byla přínosem, pokud by byla lépe „podporována“
- d) pro postižené je lépe, pokud se vzdělávají ve speciálních školách

Varianty	Absolutní četnost	Četnost v %
a	206	29,5
b	521	74,6
c	167	23,9
d	44	6,3
celkem	938	698 = 100

Co byste na Vaší škole nejvíce potřebovali pro zlepšení podmínek integrace: (jedna až pět možností)

- a) více informací o dobrých příkladech
- b) více finančních prostředků
- c) zlepšení vzdělání – speciálněpedagogickou kvalifikaci
- d) osobního (třídního) asistenta
- e) možnost dvou učitelů na některé hodiny
- f) jasná pravidla – legislativa
- g) lepší spolupráci se SPC
- h) větší podporu nadřazených orgánů školství
- i) lepší spolupráci s rodiči dítěte s postižením
- j) podporu kolegů ve sboru

Varianty	Absolutní četnost	Četnost v %
a	224	32,1
b	522	74,8
c	247	35,4
d	230	33
e	106	15,2
f	322	46,1
g	104	14,9
h	197	28,2
i	78	11,2
j	51	7,3
celkem	2081	698 = 100

Údaje jsou převzaty z Výzkumné zprávy Školská integrace dětí se zdravotním postižením na základních školách České republiky, zpracoval Doc. Jan Michalík, Olomouc.

Z výše uvedených údajů vyplývá, že pro integraci se kladně vyjadřují jak rodiče dětí se zdravotním postižením, tak pedagogičtí pracovníci. Jako největší bariéru v integraci dětí se zdravotním postižením do běžných škol shledávají pedagogičtí pracovníci jednak mezery v legislativě, nedostatek finančních prostředků a v neposlední řadě málo příkladů dobré praxe a také neznalost zásad správné komunikace učitelů a zdravých se žáky se zdravotním postižením. Nápravu tohoto nedostatku si klade za cíl představovaný projekt **Výuka k různosti**.

Díličí cíle projektu

- 1) Vypracovat a prakticky ověřit výukové opory a metodiku pro výuku k různosti v praxi škol tak, aby školy mohly problematiku výuky k různosti s využitím výsledků projektu zpracovat do školských výukových programů.
- 2) Vyvinout postupy pro implementaci výuky k různosti do tvorby školských vzdělávacích programů Člověk a jeho svět (rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání), Člověk a společnost (rámcový vzdělávací program pro gymnázia) a Společenskovední vzdělávání (rámcový vzdělávací program pro odborné vzdělávání).
- 3) Směřovat výuku žáků k integraci OZP do většinové společnosti.

4) Zvýšit kompetence pedagogů pro odstraňování bariér bránících rovnému přístupu/diverzitě všech žáků ke vzdělávání.

Výběr z rozhovoru s předsedou NRZP ČR Václavem Krásou a náměstkem ředitele Výzkumného ústavu pedagogického v Praze Tomášem Huškem (Zpravodaj č. 1 projektu Výuka k různosti jako součást multikulturní výchovy a vzdělávání)

Proč NRZP považuje za potřebné, aby byla zahájena osvěta k diverzitě vůči OZP již na druhém stupni základních škol a dále na středních odborných školách a gymnáziích?

V.K.: Domnívám se, že je nezbytné již v mládí seznámit žáky a studenty s tím, že nejsou všichni lidé stejní, že je mnoho lidí, kteří mají různá omezení, a tudíž i jiné potřeby a že odpovědností celé společnosti i jednotlivce je, aby těmto lidem vytvořila dostatečný prostor pro uplatnění jejich schopností.

Jak může výuka k různosti (diverzita) přispět k multikulturní výchově dětí?

V.K.: Česká společnost je poměrně monolitická a z toho důvodu je velmi důležité, aby již děti chápaly, že kolem nich nežijí jenom Češi, jen zdravé

děti, ale že kolem nich jsou lidé různých národností, různého zdravotního postižení. Výuka k různosti je naučí brát rozdílnost jako samozřejmost.

Proč je nezbytné seznamovat žáky a učitele s problematikou vzájemného vztahu většinové společnosti a osob se zdravotním postižením?

T.H.: Přítomnost obou skupin ve společnosti je neoddelitelná. To je východiskem nutnosti společného soužití. To by však nemělo být omezováno pouhou vzájemnou akceptací a tolerancí, ale mělo by jít ještě dál ve vnímání možností a potřeby oboustranné potřeby a prospěšnosti. Kromě přístupu obecně morálně lidského, který souvisí s uvědoměním si potřeby podpory a pomoci osobám se zdravotním postižením. Je třeba nepohlížet na tyto osoby jako na jedince, které jejich postižení pouze eliminuje a omezuje. Ve srovnání se zdravou populací jsou to často lidé se srovnatelnými, nebo dokonce nadprůměrnými schopnostmi v určitých oblastech. Tyto schopnosti by měla majoritní společnost vnímat jako společensky prospěšné, rozpoznat je a vytvářet příležitost pro jejich další rozvíjení a možnosti uplatnění. Na druhé straně je důležité, aby osoby se zdravotním postižením dokázaly efektivně komunikovat s okolím a jasně vyjadřovat svoje potřeby vzhledem k majoritní společnosti. Tomu

všemu je potřeba se učit, s čímž je spojena nezbytnost přenosu na učitele a jejich žáky.

Co nového by projekt „Výuka k různosti“ do této problematiky mohl nebo měl přinést?

T.H.: Především učít lidi již v mladém školním věku, a to bez rozdílu příslušnosti k majoritní či minoritní skupině společnosti, vzájemné komunikaci, soužití, porozumění a podpoře. Tyto znalosti, dovednosti, návyky a postoje by si pak měli žáci nést po celý život a na jejich základě se aktivně podílet na řešení otázek spojených s danou problematikou.

Čím se budou projektové výstupy odlišovat od toho, co už je v současnosti ve výuce mladé generace v oblasti vztahů k menšinám včetně OZP aplikováno?

T.H.: Především komplexností a podporou. Dále způsobem zpracování obsahu v souladu s rámcovými vzdělávacími programy a formou, která by měla být pro žáky aktivizující a atraktivní. V neposlední řadě je to přístup k problematice nejen ve vztahu majoritní skupiny k menšinám, ale i naopak.

Další informace o projektu přineseme v některém z dalších čísel Mostů, zájemci je mohou najít i na www.nejsmevsichnistejnci.cz.

Bohumila Miškovská

Projekt Neuzavírejte se mezi čtyři stěny pomáhá najít zaměstnání

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR v únoru zahájila projekt „Neuzavírejte se mezi čtyři stěny“, který si klade za cíl pomoci lidem se zdravotním postižením z Prahy najít vhodné zaměstnání. K tomuto cíli jim pomáhá zapojení do kurzu anglického jazyka a počítačů, možnost absolvování rekvalifikačního kurzu dle možností, motivační kurzy a také pomoc a podpora sociální pracovnice a personalistky.

Do projektu, financovaného z Evropského sociálního fondu, rozpočtu hl. m. Prahy a státního rozpočtu ČR, bude zapojeno minimálně 50 lidí se zdravotním postižením, kteří hledají zaměstnání nebo jsou ve svém dosavadním zaměstnání nespokojeni. V první části již

bylo vybráno 30 osob, které mají různá zdravotní postižení. Více než polovinu z nich tvoří lidé se sluchovým postižením, s jejichž zapojením pomáhá partner projektu SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené Holečkova v Praze. Do projektu je zapojeno 7 osob, které mají zaměstnání, ale chtějí ho z různých důvodů změnit, 9 osob nezaměstnaných a 14 osob (převážně se sluchovým postižením) připravujících se na budoucí zaměstnání. Z celkového počtu 30 účastníků je 14 mužů a 16 žen.

Tito lidé pravidelně docházejí na kurz počítačů, který trvá 40 hodin, a na kurz angličtiny s časovou dotací 150 hodin. Někteří účastníci se po dohodě s realizačním týmem a poradě se svým lékařem zapojili do rekvali-

fikačních kurzů. Nejenže je fyzicky zvládají, ale především mají o nový obor zájem. Několika účastníkům se na základě účasti v našem projektu podařilo sehnat nebo změnit zaměstnání.

Zájemci z řad osob se zdravotním postižením, kteří mají chuť zapojit se do projektu a následně do pracovního života, mohou v listopadu a prosinci kontaktovat:

Šárku Žežulkovou
na telefonech : 266 753 434, 736 751 213
nebo e-mailové adrese: s.zezulkova@nrzp.cz.
Po Novém roce bude proveden výběr uchazečů, kteří se projektu zúčastní.

Šárka Žežulková, manažerka projektu

Elektronická zdravotní knížka je služba vhodná pro osoby se zdravotním postižením

Výhody Elektronické zdravotní knížky (EZK) pro osoby se zdravotním postižením:

- EZK zachraňuje životy. Lékaři záchranné služby se mohou dostat při vážném ohrožení života díky této službě k výčtu nejdůležitějších informací o pacientovi, jako jsou krevní skupina, osoba blízká, anamnéza, očkování proti tetanu, trvalá medikace, alergie, diabetes a další rizikové faktory.
- EZK zvyšuje kvalitu poskytované zdravotní péče a zároveň šetří čas. Slouží k zapisování a čtení zdravotních informací mezi lékaři navzájem, ale také mezi pacienty a lékařem. Informace jsou vysoce zabezpečeny a dostupné 24 hodin denně pomocí internetu.
- EZK upozorňuje pacienta i lékaře na preventivní aktivity. K dispozici je kalendář preventivních prohlídek, očkovací kalendář, BMI index, měření krevního tlaku a cukru v krvi.
- EZK obsahuje přehledy vykázané zdravotní péče, uhrazených regulačních poplatků, doplatků na léky a umožňuje kontrolovat historii pojištění a plateb pojistného. Pacient se takto může informovat o nákladech, které byly vynaloženy na jeho léčbu.

- Tato služba je poskytována zcela zdarma. Jedinou podmínkou pro EZK je, aby byl pacient pojištěn u největší tuzemské pojišťovny VZP.

Kolik EZK vlastně stojí?

Celá tato služba je hrazena pojišťovnou!

Tuto službu doporučuje NRZP ČR. Službu je možné zdarma zřídit na kterémkoliv regionálním pracovišti NRZP ČR:

- ▶ Praha a Středočeský kraj, Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
- ▶ České Budějovice, Staroměstská 2608, 370 04 České Budějovice
- ▶ Plzeň, nám. Republiky 202/28, 301 00 Plzeň
- ▶ Karlovy Vary, Jugoslávská 3/1706, 360 01 Karlovy Vary
- ▶ Ústí nad Labem, Mírové náměstí 3097/37, 400 01 Ústí nad Labem
- ▶ Liberec, Zahradní 10, 460 01 Liberec
- ▶ Hradec Králové, Pospíšilova 365, 500 03 Hradec Králové
- ▶ Pardubice, Boženy Němcové 2625, 530 02 Pardubice

- ▶ Jihlava, Havlíčkova 44, 586 47 Jihlava
- ▶ Brno, Cejl 892/32, 602 00 Brno
- ▶ Olomouc, Tř. Kosmonautů 8, 772 00 Olomouc
- ▶ Ostrava, Ostrčilova 2691/4, 702 00 Ostrava
- ▶ Zlín, Gahurova 5265, 760 01 Zlín

Důvody proč si EZK zřídit?

- Při ohrožení života se znatelně zvýší šance na záchranu života.
- Vy i váš lékař získáte přístup k Vaším zdravotním informacím 24 hodin denně.
- Získáte možnost informovat lékaře kdekoli na světě, kde je přístupný internet.
- Informace o Vašem zdravotním stavu budou uloženy v bezpečí.

Nikdy nezapomenete na své očkování.

EZK Vás upozorní na zdravotní rizika.

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR
Partyzánská 1/7, 170 00 PRAHA 7,
telefon: 266 753 421
www.nrzp.cz, www.izip.cz, www.v-i-c.eu

Představujeme členské organizace NRZP ČR

Spolek TREND VOZÍČKÁŘŮ Olomouc
Lužická 7, 779 00 Olomouc
585 431 984, trend@trendvozickaru.cz
www.trendvozickaru.cz,
Předseda: Milan Langer,
731 501 386, langer@trendvozickaru.cz

Organizace pracuje pro osoby s těžkým tělesným postižením, přičemž důraz klade na vytvoření rovnoprávných podmínek, ve kterých se budou moci o sebe postarat především samy – případně s pomocí svých osobních asistentů. Podporuje úsilí o zlepšení životních i sociálních podmínek vlastní aktivitou vozíčkářů. Proto se účastní na tvorbě a úpravách obecně závazných předpisů týkajících se občanů se zdravotním postižením (např. na tvorbě Komunitního plánu sociálních služeb města Olomouce i kraje), spolupracuje při odstraňování architektonických a psychologických bariér.

Trend vozíčkářů je významným poskytovatelem osobní asistence, má sociálně-právní poradnu s půjčovací kompenzačními pomůckami, poskytuje sociální rehabilitaci, stará se o zajímavé volnočasové aktivity. V rámci sociálního podnikání zaměstnává lidi s postižením při digitalizaci dat i v call centru, které nově otevírá s podporou SF EU.

Spolek má 63 řádných a 9 čestných členů a působí především v olomouckém regionu. Financování je vícezdrojové: vedle příspěvků od klientů a vlastních výnosů z podnikání to jsou mj. dotace z MPSV ČR, Olomouckého kraje i města Olomouc, sponzorské dary a projekty EU. Trend vozíčkářů je iniciátorem sbírky Zasukované tkaničky, jejíž výnos je určen na dofinancování služeb pro osoby se zdravotním postižením a materiální pomoc při pořizování kompenzačních pomůcek.

„Za 16 let práce spolku s ním vyrostlo mnoho uživatelů služeb,“ vypráví předseda Milan Langer. „Doslovně i v přeneseném smyslu slova – od uzavřeného človíčka s postižením ke vzdělané samostatné osobnosti realizující se v osobním životě i v zaměstnání. Například před lety se na nás obrátila jedna dívka, protože babičce, jež se o ni starala, už docházely síly. Měla pomocnou školu a naději na uplatnění mizivou. S pomocí asistence se mohla začít vzdělávat podle svých opravdových schopností. Vystudovala střední obchodní školu a nyní pracuje!“

ParaCENTRUM Fenix (Zkratka: PCF)
Sídlo organizace: ul. Kosmonautů 17, 625 00 Brno
Pracoviště a korespondenční adresa:
Netroufalky 3, 625 00 Brno
547 210 382, 733 589 567
vasicek@paracentrum-fenix.cz
www.paracentrum-fenix.cz

Každým rokem se po úrazu páteře s poraněním míchy ocitne v naší zemi asi 200 lidí na vozíku. V jediné sekundě se jejich život změní a potřebují pomoc i při nejběžnějších životních úkonech. Při plynulém přechodu osob starších než 15 let z nemocnice či rehabilitačního ústavu do domácího prostředí pomáhá v Brně a okolí ParaCENTRUM Fenix. Má 85 členů a své služby v roce 2009 poskytlo v odborném sociálním poradenství 255 klientům, aktivizační služby využívalo 80 klientů a asistenční službu 13 klientů. Činnost je financována z grantů MPSV, MZ ČR, Jihomoravského kraje, města Brna a z peněz sponzorů.

ParaCENTRUM Fenix lze sice nalézt na místě nazvaném velmi nepřípadně Netroufalky (sídlo má jinde, a to na ulici Kosmonautů), ale dělá vše pro to, aby si klienti troufli začít znovu žít. Aby si – stejně jako povstal bájný pták Fénix z popela – troufli opět nastartovat. A ačkoliv již nepokračují po svých nohou, nýbrž na vozíčku, mohou to činit naplno zejména díky ParaCENTRU. Zde v rámci sociálně aktivizační služby dostanou potřebné rady o bezbariérovosti a při výběru potřebných kompenzačních pomůcek nebo z oblasti právního, technického, psychologického a sexuologického poradenství. Mohou tu pečovat o svou tělesnou schránku, vzdělávat se, rekvifikovat. Pracovníci centra vedou fyzicky i psychicky náročný a dlouhodobý trénink uživatelů, při němž se klade důraz na dosažení co nejvyšší míry jejich soběstačnosti. Nabízí se tu pomoc také blízkým klienta (manželce, rodičům, partnerům) se zvládnutím problémů spojených s péčí o člena domácnosti s tělesným postižením. Mimo to ParaCENTRUM poskytuje osobní asistenci a vozí vozíčkáře upraveným automobilem Fiat Ducato, který sponzorsky obdrželi prostřednictvím Nadace kota Bariéry v projektu „Auto bez bariér“ od společnosti GLOBUS.

Vojtěch Vašíček přibližuje činnost ParaCENTRA: „Panu R. se v jeho 76 letech při prořezávání větví na bříze svezl žebřík a pan R. spadl tak nešťastně, že si zlomil páteř a poškodil míchu. Situace se jemu i manželce zdála neřešitelná. A tak jsme mu pomáhali udělat bezbariérové úpravy v bytě, zapojili jsme ho do kondičního cvičení a do výuky práce na počítači. Pan R. a jeho žena se naučili žít i s vozíkem. Teď po třech letech je pan R. velkým motivačním příkladem, jak lze takovou nelehkou situaci zvládnout a přitom neztratit ze rtů úsměv, se kterým jde vše lépe.“

Klub občanů bezbariérového domu Vondroušova
(Zkratka: Klub BBD Vondroušova)
Sídlo organizace:
Vondroušova 1194, 163 00 Praha 6 – Řepy
Telefon: 223 007 010
E-mail: klub.bbd@seznam.cz
Počet členů k 1.1.2003: 55
Představitel organizace:
Marie Divišová – předsedkyně

Před 15 lety vzniklo v domech zvláštního určení Řepy občanské sdružení Klub BBD. Za své poslání považuje poskytování služeb osobní asistence dospělým lidem se zdravotním postižením žijícím v těchto domech tak, aby s touto podporou byli schopni aktivně řešit svou nepříznivou sociální situaci a žít ve svém domácím prostředí.

„Zhruba před pěti lety podlehl pan J. nátlaku rodiny a souhlasil s umístěním do ústavu,“ líčí příběh jednoho ze svých klientů Olga Krásová, ředitelka střediska Osobní asistence.

„Přitom do té doby bydlel v bezbariérovém bytě a Klub BBD mu poskytoval čtyřicetihodinové služby. Pan J. byl ve svém bytě velice spokojený a služby osobní asistence mu plně vyhovovaly. Po čtyřech dnech pobytu v ústavu mi volal a plakal do telefonu, že tam nechce být a že touží jít domů. Byt byl těsně před předáním, ale podařilo se jej zachránit. Po několika telefonátech s ústavem a kvůli zařizování potřebných věcí (zapojení elektřiny, vody atp.) se mohl pan J. vrátit domů. Poskytujeme mu dále osobní asistenci a pan J. s ní zvládá život ve svém bytě.“

Občanské sdružení má v současné době 55 členů a umožňuje 30 klientům žít v důstojných podmínkách způsobem, který se nejvíce podobá způsobu, kterým by žili, kdyby neměli postižení. Pracuje zde 4 až 5 osobních asistentů, jejichž práci financují dílem sami uživatelé ze svých příspěvků na péči, velkým dílem Městská část Praha 17 a dále MHMP a MPSV.

Jana Hrdá

Pozvánka na konferenci MĚSTO BEZ BARIÉR

Cyklos konferencí Bez bariér, které Národní rada osob se zdravotním postižením ČR pořádá již od roku 2005, bude mít pokračování v druhé polovině října na brněnském výstavišti. V rámci doprovodného programu tradičního mezinárodního veletrhu zdravotnické techniky, rehabilitace a zdraví MEDICAL FAIR BRNO 2010 se uskuteční i konference názvem MĚSTO BEZ BARIÉR. Jejím cílem je seznámit osoby se zdravotním postižením s novými trendy v oblasti zpřístupňování prostředí ve městech a obcích v ČR.

Účastníky konference bychom rádi seznámili s programy, které umožňují financovat odstraňování bariér ve městech a obcích, seznámíme se s novou bezbariérovou legislativou z oblasti stavebního řádu, oslovíme zástupce dopravních podniků a veřejné správy a věnovat se budeme i přístupným službám. O své zkušenosti s odstraňováním bariér se podělí zástupci několika měst. Na konferenci vystoupí zástupci organizací osob se zdravotním postižením, Vládního výboru pro zdravotně postižené občany, Státního fondu dopravní infrastruktury a další. O záštitu nad konferencí požádala NRZP ČR ministra pro místní rozvoj.

Program konference je členěn do tří bloků. První má téma Obecné zásady pro odstra-

ňování bariér (programy NRPM a Bezpečnost SFDI, základní legislativní předpisy). Druhý blok se bude týkat odstraňování bariér architektonických, odstraňování bariér v městské dopravě a v dopravní infrastruktuře. Věnovat se budeme i novým informačním technologiím v dopravě a odstraňování bariér v historických budovách, kde sídlí mnoho veřejných institucí. Závěrečná část přinese výměnu zkušeností mezi městy, které již několik let systematicky na odstraňování bariér pracují. Každý blok uzavře diskuse. Cyklus odborných konferencí z volného cyklu Bez bariér má za sebou již pět úspěšných ročníků. V letošním roce pro Vás připravujeme další. Konference MĚSTO BEZ BARIÉR se uskuteční 21. října od 11:00 na brněnském výstavišti v hale E, v Press centru ve 2. patře.

Přijměte naše srdečné pozvání, přijďte do Brna, podělte se s ostatními o své zkušenosti a podpořte myšlenku přístupného prostředí ve Vašich městech a obcích. Na závěr konference se pokusme všichni společně navrhnout opatření, která by mohla vést ke zpřístupnění dalších lokalit nebo která by alespoň ulehčila život našim zdravotně postiženým spoluobčanům.

Dagmar Lanzová

Vzrůstající agrese vůči lidem se zdravotním postižením

V souvislosti s opakovanými brutálními útoky na lidi se zdravotním postižením oslovil předseda NRZP ČR Václav Krása na konci července ministry vnitřní spravedlnosti Jiřího Pospíšila s žádostí o jednání. O posledním případě brutálního napadení nevidomého člověka v pražském metru informovala TV Nova 22. července 2010.

NRZP ČR dlouhodobě sleduje nárůst fyzických útoků na lidi se zdravotním postižením. V souvislosti s touto problematikou již v roce 2007 oslovila dotčené instituce, ministerstva vnitřní a spravedlnosti a Parlament ČR, aby přijaly konkrétní opatření proti vzrůstající agresivitě vůči lidem se zdravotním postižením. Případy, kdy je oběť trestného činu člověk, který se nemůže bránit, utíkat nebo křičet, jsou ukázkou hyenismu a totální ztráty základních lidských hodnot. Pro tyto případy neexistuje žádná omluva.

Ministr vnitřní podporuje tvrdý postup proti agresii
V úterý 3. srpna se uskutečnila schůzka s ministrem

vnitřní spravedlnosti Radkem Johnem. Ministr potvrdil eminentní zájem řešit alarmující situaci s rostoucí agresí vůči lidem se zdravotním postižením. Václav Krása a Radek John se shodli na řešeních nejen následků, ale samozřejmě i příčin tohoto stavu. Ministr přislíbil brzké jednání s policejním prezidentem, pražskou městskou policií a ministerstvem spravedlnosti. Cílem by mělo být především:

posílit množství policistů na uzlových místech (metro, zastávky MHD, nákupní centra), věnovat zvláštní pozornost lidem se zdravotním postižením.

Ministr spravedlnosti přislíbil aktivní pomoc

Ve čtvrtek 12. srpna se poté konalo jednání s ministrem spravedlnosti Jiřím Pospíšilem. Tématem jednání byla diskuse o zpřísnění postihu pro pachatele, kteří se dopustí násilí na lidech se zdravotním postižením, kteří se nemohou bránit a jejich schopnost reakce je velmi omezená. Ministr spravedlnosti tuto myšlenku podpořil:

„Tento podnět vnímám jako zcela opodstatněný. Pově-

řím legislativní experty ministerstva, aby zhodnotili, zda má stávající úprava trestního zákoníku dostatečně mechanizmy na řešení tohoto problému, či bude případně nutná nějaké novelizace,“ prohlásil.

Na počátku agrese vůči lidem se zdravotním postižením je často konflikt, který je zapříčiněn neznalostí potřeb lidí s handicapem. Důležitým prvkem je proto osvěta. NRZP ČR bude ještě více dbát na výraznější mediální informovanost o problematice lidí se zdravotním postižením, zvláště s přihlédnutím k jejich specifickým požadavkům při cestování (vodící pruhy, bezbariérové přístupy, akustické majáčky, kompenzační pomůcky apod.) a komunikaci.

NRZP ČR bude i nadále důsledně hájit komunitu lidí se zdravotním postižením proti vzrůstající agresivitě ve společnosti. „K tomuto druhu agrese vůči lidem, kteří se nemohou bránit, musí stát přístupovat s nulovou tolerancí a přísným trestáním,“ prohlásil předseda NRZP ČR Václav Krása.

Patrik Nacher

Den otevřených dveří v poradnách NRZP ČR

V rámci celostátní akce „Týden sociálních služeb“, jehož II. ročník vyhlásily Ministerstvo práce a sociálních věcí a Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky, otevřou poskytovatelé sociálních služeb během týdne od 4. do 10. října 2010 své domovy, denní stacionáře, azylové domy, centra denních služeb, poradny a jiná zařízení pro veřejnost. Cílem projektu je prezentovat jejich činnost a informovat širokou veřejnost o kvalitách sociálních služeb v České republice, které pomáhají statisícům lidí a zachovávají jejich lidskou důstojnost a soběstačnost. Podrobnosti o chystané akci se lze dozvědět na: <http://www.tyden-socialnich-sluzeb.cz/>.

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, jako poskytovatel sociální služby – odborné sociální poradenství, uspořádá ve své poradně v Praze a na každém regionálním pracovišti, kde mají sídlo i poradny, Den otevřených dveří.

4. 10. 2010

- ▶ **Regionální pracoviště NR ZP pro Plzeňský kraj, Poradna pro uživatele sociálních služeb Plzeň**
nám. Republiky 202/28; 301 00 Plzeň, tel. 377 224 879
- ▶ **Regionální pracoviště NRZP pro Karlovarský kraj, Poradna pro uživatele sociálních služeb Karlovy Vary**
Jugoslávská 3/1706; 360 01 Karlovy Vary, tel. 736 751 209, 736 751 205
- ▶ **Regionální pracoviště NRZP pro Ústecký kraj, Poradna pro uživatele sociálních služeb Ústí nad Labem**
Mírové nám. 3097/37; 400 01 Ústí nad Labem, tel. 475 208 661
- ▶ **Regionální pracoviště NRZP pro Pardubický kraj, Poradna pro uživatele sociálních služeb Pardubice**
Boženy Němcové 2625; 530 02 Pardubice tel. 466 952 423, 732 546 915
- ▶ **Regionální pracoviště NRZP pro Jihomoravský kraj, Poradna pro uživatele sociálních služeb Brno**
Cejl 892/32; 602 00 Brno, tel. 542 214 110–111
- ▶ **Regionální pracoviště NRZP pro Moravskoslezský kraj, Poradna pro uživatele sociálních služeb Ostrava**
Ostrčilova 2691/4; 702 00 Ostrava, tel. 596 110 282

5. 10. 2010

- ▶ **Regionální pracoviště NRZP pro Plzeňský kraj, Poradna pro uživatele sociálních služeb Plzeň**
nám. Republiky 202/28; 301 00 Plzeň, tel. 377 224 879

- ▶ **Regionální pracoviště NRZP pro Liberecký kraj, Poradna pro uživatele sociálních služeb Liberec**
Zahradní 415/10; 460 01 Liberec, tel. 736 751 214
- ▶ **Regionální pracoviště NRZP pro Jihočeský kraj, Poradna pro uživatele sociálních služeb**
České Budějovice; Staroměstská 2608
370 04 České Budějovice, tel. 736 751 217
- ▶ **Regionální pracoviště NRZP pro Zlínský kraj, Poradna pro uživatele sociálních služeb Zlín**
Gahurova 5265; 760 01 Zlín, tel. 575 570 700

6. 10. 2010

- ▶ **Regionální pracoviště NRZP pro kraj Vysočina, Poradna pro uživatele sociálních služeb Jihlava**
Havlíčková 44; 586 01 Jihlava, tel. 567 586 129
- ▶ **Regionální pracoviště NRZP pro Královehradecký kraj, Poradna pro uživatele sociálních služeb Hradec Králové**
Pospíšilova 365; 500 02 Hradec Králové, tel. 495 538 867
- ▶ **Regionální pracoviště NRZP pro Olomoucký kraj, Poradna pro uživatele sociálních služeb Olomouc**
tř. Kosmonautů 989/8; 772 00 Olomouc, tel. 585 242 865

7. 10. 2010

- ▶ **Poradna pro osoby se zdravotním postižením a seniory NRZP ČR**
Partyzánská 1/7; 170 00 Praha 7, tel. 266 753 427, 266 753 431

Informace o poradnách: www.poradnaprouzivatele.cz
Přijďte se podívat a nebojte se ptát.

Radka Švecová

Pozvánka na veletrh MEDICAL FAIR BRNO 2010

Ve dnech 19. – 22. října 2010 se na brněnském výstavišti bude konat tradiční mezinárodní veletrh zdravotnické techniky, rehabilitace a zdraví **MEDICAL FAIR BRNO 2010**. Jeho součástí je i přehlídka organizací, pomůcek a služeb pro osoby se zdravotním postižením **Pro Váš úsměv**. Národní rada osob se zdravotním postižením ČR je partnerem pořadatele veletrhu, společnosti Veletrhy Brno, a.s., a podílí se na přípravě odborného doprovodného programu veletrhu. Letošní doprovodný program výstavy bude zahrnovat mimo jiné konferenci

o bariérách ve městech nebo poradenství pro osoby se zdravotním postižením v prostorách stánku Národní rady osob se zdravotním postižením ČR. Vážení čtenáři, všichni jste srdečně zváni ke stánku NRZP ČR i na doprovodný program. Těšíme se na shledanou s Vámi! Důležité informace o veletrhu jsou k dispozici na stránkách www.bvv.cz/medicalfair.

Michal Dvořák

NRZP ČR rozjela projekt Euroklíč Střední Čechy – města

INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI
SPOLUFINANCOVÁNO EVROPSKOU
UNIÍ Z EVROPSKÉHO FONDU PRO
REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR realizuje pilotní projekt Euroklíč Střední Čechy – města, jehož cílem je zkvalitnění mobility osob se zdravotním postižením, respektive osob se sníženou schopností pohybu a orientace. V rámci projektu jsou sociální veřejná zařízení a také technická kompenzační zařízení (výťahy, vstupy a schodišťové plošiny atd.) na celém území Středočeského kraje osazována jednotným eurozámkem ovládaným univerzálním euroklíčem, který obdrží osoby se zdravotním postižením, respektive držitelé průkazek ZTP a ZTP/P. Jedná se o projekt podpořený Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Středočeským krajem.

Uvedená cílová skupina ze středních Čech zdarma obdrží 18 089 euroklíčů a současně bude v regionu instalováno 155 eurozámků. Projekt je realizován v časovém harmonogramu říjen 2009 – květen 2011, seznam aktuálně osazených míst zájemci najdou na www.euroklic.cz.

Instalování eurozámků a distribuci euroklíčů doplňuje projekt S Euroklíčem do zaměstnání, podpořený z Evropského sociálního fondu. V rámci projektu pracuje 24 osob se zdravotním postižením na distribuci euroklíčů ve všech bývalých okresních městech Středočeského kraje a v Praze – východ a Praze – západ. Distribuce začala letos v srpnu a během prvního měsíce bylo rozděleno 360 euroklíčů. Předpokládáné ukončení distribuce bude v únoru příštího roku.

Jedná se pilotní projekt, který byl připravován dlouhodobě. Prosadit projekt v takovéto komplexní podobě se podařilo právě ve středních Čechách díky zmíněným podporám, včetně možnosti zřídit 24 nových pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením, které pracují jako distributoři euroklíčů.

Při distribuci se setkáváme s protesty držitelů průkazek ZTP a ZTP/P z jiných krajů, že si musí euroklíče kupovat. Uznáváme, že to vyznívá trochu nelogicky, pokud ovšem člověk nevidí jádro problému. Vedení NRZP ČR, konkrétně její předseda Václav Krása, společně s Evropským institutem pro udržitelný rozvoj vede již druhým rokem diskuse se zástupci ostatních krajů a snaží se společně vyhledat vhodnou formu financování i v dalších regionech. Realita je však taková, že ve středních Čechách již projekt probíhá, v ostatních je stále na bodu jednání. Jsou však i kraje, kde se již spolupráce rýsuje zřetelněji, např. v Plzeňském či Karlovarském. Přejme si společně ať pilotní projekt ve středních Čechách nastartuje i jeho pokračování v ostatních krajích, což by nejvíce pomohlo zlepšit mobilitu osob se zdravotním postižením.

Jste držitel/ka průkazu ZTP nebo ZTP/P?

Nenechte si ujít příležitost získat euroklíč zdarma!!

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR realizuje projekt Euroklíč Střední Čechy – města.

K čemu je dobrý Euroklíč?

Euroklíč je určen držitelům průkazů ZTP nebo ZTP/P. V České republice je již osazeno cca 100 míst eurozámků, ke kterým je potřeba právě univerzální euroklíč. V rámci projektu Euroklíč Střední Čechy – města bude eurozámků osazeno dalších 155 míst. Cílem projektu je zkvalitnění mobility osob se zdravotním postižením, resp. osob se sníženou schopností pohybu. Euroklíč lze použít po celé Evropě i USA.

Jak získat euroklíč?

- Najděte si v seznamu nejbližší distribuční místo euroklíčů.
- Zajistěte si kopii průkazu ZTP nebo ZTP/P.
- Zjistěte si otevírací dobu distribučního místa.
- S občanským průkazem a kopií průkazu ZTP a ZTP/P navštivte vybrané distribuční místo.
- Euroklíč získáte díky podpoře z programu ROP Střední Čechy zdarma.

Kdo může získat zdarma euroklíč?

Držitel průkazky ZTP nebo ZTP/P, který bydlí ve Středočeském kraji.

Kde lze najít přehled míst již osazených eurozámkem?

Aktualizovaný seznam osazených míst je k dispozici na www.euroklic.cz.

Na vyžádání vám seznam předá pracovník distribučního centra.

Distribuční místa euroklíčů

► Benešov

Kancelář OV STP, Vlašimská 1922;256 01 Benešov
Pondělí a čtvrtek: 8.00 – 16.00
Pátek: 8.00 – 12.00
733 453 524, Euroklic-benesov@centrum.cz

► Beroun

OV STP, Bezručova 928, 266 01 Beroun
Pondělí a čtvrtek: 8.00 – 16.00
Středa :8.00 – 12.00
733 453 507, Euroklic-beroun@centrum.cz

► Kladno – Meta

OV STP, Hřebečská 2680;272 01 Kladno
Úterý: 9.00 – 13.00
Středa: 12.00 – 16.00
Čtvrtek: 9.00 – 17.00
733 421 239, Euroklic-kladno@centrum.cz

► Kolín

OV STP Sluneční 76, 280 02 Kolín I.
(ve dvoře poslední vchod)
Pondělí a středa: 8.00 – 16.00
Čtvrtek: 8.00 – 12.00
733 425 869, Euroklic-kolin@centrum.cz

► Červené Janovice

OV STP Červené Janovice 102,
285 42 Červené Janovice
Pondělí a středa: 9.00 – 17.00
Čtvrtek: 9.00 – 13.00
733 453 570, Euroklic-kutnahora@centrum.cz

► Mělník

OV STP náměstí Míru 1, 276 01 Mělník
Pondělí a středa: 9.00 – 17.00
Čtvrtek: 8.00 – 12.00
733 453 542, Euroklic-melnik@centrum.cz

► Mladá Boleslav

HELP CENTRUM
Na Kozině 9, 239 01 Mladá Boleslav
Pondělí a středa: 8.00 – 16.00
Úterý: 8.00 – 12.00
733 453 543, Euroklic-mladaboleslav@centrum.cz

► Poděbrady

OV STP náměstí T.G.M. 1130, 290 01 Poděbrady
Úterý a čtvrtek: 9.00 – 17.00
Pondělí: 8.00 – 12.00
733 453 526, Euroklic-podebrady@centrum.cz

► Příbram

OV STP, Žežická 193, 261 01 Příbram
Pondělí a středa: 8.00 – 16.00
Čtvrtek: 8.00 – 12.00
733 453 525, Euroklic-pribram@centrum.cz

► Praha –západ

NRZP, Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
Pondělí a středa: 8.30 – 16.30
Čtvrtek: 8.30 – 12.30
605 322 286, Euroklic-prahazapad@centrum.cz

► Praha – východ

Svaz tělesně postižených
Karlínské nám. 12, 180 00 Praha 8
Pondělí a středa: 8:30 – 16:30
Čtvrtek: 8:30 – 12:30
733 453 535, Euroklic-prahavychod@centrum.cz

► Rakovník

SZP nábřeží T.G., Masaryka 2473, 269 01 Rakovník
Pondělí a středa: 8.00 – 16.00
Čtvrtek: 8.00 – 12.00
605 322 401, Euroklic-rakovnik@centrum.cz

Bohumila Miškovská

s univerzitními středisky v Plzni, Liberci, Hradci Králové

Dny otevřených dveří: 26. 1., 23. 2., 23. 3., 20. 4., 18. 5., 15. 6., 1. 9. a 19. 9. 2011

Škola pro celý svět

Metropolitní univerzita Praha, o.p.s.
Dubečská 900/10, 100 31 Praha 10 - Strašnice
tel.: 274 815 044, 274 821 235, www.mup.cz, info@mup.cz

Bc. • Mgr. • Ing. • PhDr. • Ph.D.

BAKALÁŘSKÉ STUDIJNÍ OBORY:

- Anglophone Studies
- Mezinárodní obchod
- Mezinárodní vztahy a evropská studia
- Veřejná správa
- International Relations and European Studies
- Humanitní studia
- Průmyslové vlastnictví

DOKTORSKÉ STUDIJNÍ OBORY:

- Mezinárodní vztahy a evropská studia
- International Relations and European Studies
- Mezinárodní a regionální vztahy v průmyslovém vlastnictví

MAGISTERSKÉ STUDIJNÍ OBORY:

- Anglophone Studies
- Asijská studia a mezinárodní vztahy
- Mezinárodní vztahy a evropská studia
- Evropská studia a veřejná správa
- International Relations and European Studies
- Mezinárodní a regionální vztahy v průmyslovém vlastnictví
- Regionální studia a mezinárodní obchod

- Přípravné jazykové kurzy na mezinárodně uznávané zkoušky
- Kurzy češtiny pro cizince
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků

ŠKOLA BEZ BARIÉR – program pro studenty s tělesným postižením

Z redakční pošty

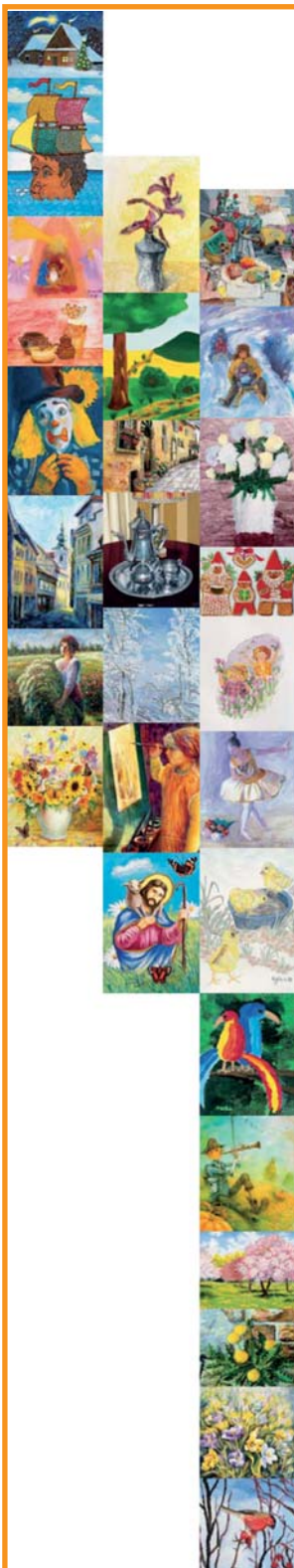
Hurá, máme nový výtah!

Bydlím v krásném osmipodlažním družstevním domě na sídlišti Skalka v Praze 10–Strašnicích. Okna do parku, i z chodby výhled do zeleně, zkrátka pohádka. Podle směrnic EU nám byl vyměněn dosavadní výtah za nový, vyhovující bezpečnostním předpisům EU, ale ouha! Do výtahu jsem se na invalidním vozíku nedostala. Když jsem se s dopomocí domalého prostoru obtížně natěsala, musel ten, kdo mně pomáhal, klusat poschodech rychle dolů, aby mě z výtahu vysvobodil. Napadlo mě, že tato moje zkušenost nemusí být ojedinělá, že i v ostatních domech firma Schindler postupuje stejným způsobem. A díky předsedovi NRZP ČR Václavu Krásovi, kterého jsem na to upozornila,

se mi dostalo od firmy vysvětlení, že naše družstvo si z nabízených typů tento vybralo bez ohledu na vozíčkáře a maminky s kočárky.

Postrádám humanitní přístup všech zúčastněných stran v době, kdy se všichni odvolávají na nutnost vytváření podmínek pro starší a zdravotně postižené občany pro jejich plnohodnotný život v domácím prostředí. Tímto způsobem se domy těchto občanů stávají jejich domácím vězením. Ale já to nevzdávám! Díky NRZP ČR, panu Krásovi a paní Dagmar Lanzové věřím, že i u nás převládne vědomí nutnosti bezbariérových přístupů.

S pozdravem a díkem Libuše Krásná

ZNÁTE TUTO PALETU? JE TO LOGO UMĚLCŮ MALUJÍCÍCH ÚSTY A NOHAMA

Umělci malující ústy a nohama jsou lidé, kteří úrazem, nemocí či vrozenou vadou ztratili tvořivou schopnost rukou. Mnozí z nich jsou upoutáni na lůžko či invalidní vozík. Ve svém každodenním životě jsou závislí na pomoci druhých lidí. Tito lidé se však nevzdali a navzdory svému osudu rozvíjejí svůj umělecký talent a malují neobvyklým způsobem. Štětec vedou ústy nebo nohou. Najdeme je po celém světě, vědí o sobě, jsou členy – nebo stipendisty – Celosvětového sdružení malířů malujících ústy a nohama se sídlem v Lichtenštejnsku. Zakladatelem Sdružení byl pan Erich Stegmann, umělec malující ústy (od svých dvou let byl po nemoci ochrnutý na obě ruce). Byl velmi nadaný a měl velký organizační talent. Sám zpočátku kontaktoval lidi se stejným postižením v různých částech světa. Počet jeho „kolegů“ rostl a dal vzniknout výše jmenovanému Sdružení malířů v roce 1956.

Postupně pod vedením Sdružení vznikala ve více než 40 zemích světa nakladatelství, která v jednotlivých zemích tyto malíře představují veřejnosti. V roce 1993 vznikly nakladatelství i ve střední Evropě – Polsku, Maďarsku a České republice.

Na celém světě znají lidé malíře malující ústy a nohama hlavně z pohlednic – přání. Umělci představují své práce v podobě vánočních a velikonočních přání, přání ke slavnostním příležitostem a v kalendářích.

Sjednocujícím motivem a cílem těchto umělců bylo a zůstává ukázat veřejnosti, že ani člověk s postižením není v životě pasivní, ale tvoří, pracuje dle svých možností jako všichni ostatní lidé. Snaží se v životě prosadit, pro druhé něco vytvořit, být také užitečný.

Nakladatelství, samostatně či se Sdružením, organizují pravidelně výstavy jejich obrazů - obrazů plných optimismu a radosti. Když máme možnost vidět, jak jsou obrazy vytvářeny, většinou si intenzivněji uvědomíme skutečné a pravé hodnoty života.

Na území České republiky práci těchto malířů představuje Nakladatelství UMÚN s.r.o., se sídlem v Liberci. Nakladatelství UMÚN se nezaměřuje jen na malíře malující ústy a nohama, ale kontaktuje i jiné spoluobčany s tělesným postižením. Do své činnosti a práce při přípravě zásilek přednostně zapojuje lidi s postižením. Dává jim zejména příležitost domácí práce, která je jimi velmi vyhledávaná.

Vedle nabídky práce pro lidi s handicapem Nakladatelství UMÚN podporuje některé sociální projekty zaměřené na zlepšování začlenění těchto lidí do běžného života. Jedná se zejména o projekty zaměřené na poskytování osobní asistence a péče pro lidi s postižením. Svými příspěvky Nakladatelství podporuje nákup vozidel se speciální úpravou pro vozíčkáře v Praze i v jiných městech České republiky. V Praze přispívá na provoz bezbariérové dopravy, kterou zabezpečuje Národní rada zdravotně postižených ČR.

Takto Nakladatelství UMÚN naplňuje a uskutečňuje myšlenku, kterou prosazoval zakladatel Sdružení malířů pan A. E. Stegmann již v 50. letech 20. století. Zapojit lidi s postižením dle jejich možnosti do práce a umožnit jim vydělávat peníze vlastním přičiněním.

Potěšte se také vy některými obrázky zmíněných umělců!

Generální partner NRZP ČR

APEX
ON-LINE a.s.